

Insändare i Ölandsbladet 6 april 2019

Varför så tyst om Långlöts kyrka?

Långlöts kyrka, som ju sedan november 2018 åter är stängd på grund av luktproblem, har verkligen drabbats av felaktiga beslut och åtgärder under årens lopp. Vid renovering 1969-70 användes tryckimpregnerat virke, luktproblem uppstod så småningom och åren 2006-2009 var kyrkan stängd för utbyte av bjälkar och golv mm. Hela kyrka sanerades. För att se till att hålla en bra luftmiljö och att förhindra framtida fuktrelaterade skador installerades en luftavfuktningssystem.

Kortfattat fungerar anläggningen så att det finns en fläkt som hela tiden ska ge luftväxling i grunden och när luftfuktigheten når en viss nivå startar avfuktarens regenereringsvärmare, så att luften i grunden torkas. En hygrostat styr avfuktningen och värdena kan avläsas från en centralenhet i sakristian där det även finns en larmlampa som visar om det är driftavbrott.

Så långt verkar det ju bra tänkt. Men hur har det blivit? Har vaktmästarna fått några instruktioner om anläggningen? Har någon utvärdering gjorts under åren? Har kyrkans ledning tagit något ansvar? NEJ inget har gjorts!

Vid slutbesiktningsprotokollet januari 2010 påtalades att inga instruktioner över skötsel av avfuktningssystemet var givna och att NÖKS måste kalla alla berörda vaktmästare till en genomgång av anläggningen. I protokollet står också att ” Det bör göras utvärdering av anläggningens funktion vid den inställda nivån.”

De vaktmästare jag talat med har aldrig fått någon genomgång av anläggningen och inte några instruktioner hur den ska kollas och skötas. Och någon utvärdering har aldrig registrerats.

I november 2018 anlätade Växjö stift en auktoriserad byggnadsprovtagare för provtagningar beträffande lukten i Långlöts kyrka. Han konstaterade då vid avläsning att hela anläggningen endast varit igång i 2000 timmar (ungefär 83 dygn) sedan starten för nio år sedan! De brandspjäll som ska stänga anläggningen vid eventuell brand eller rök var stängda. Brandspjällen styrs av censorer vilka var helt täckta av damm och därför inte fungerade! När byggnadsprovtagaren torkade av dem så startade hela anläggningen!

Anläggningen ska skapa undertryck i grunden samt hålla den i en korrekt och optimal miljö, men också se till att rester av luktsmitta från ej utbytbara byggmaterial inte kan ta sig upp i vistelsemiljö.

Investeringen i avfuktningssystemet lär ju ha kostat en hel del och så har den alltså inte varit till någon verkan under nio år. Borde inte kyrkans ledning före det snabba beslutet om kyrkans stängning ha kollat hur verkligheten såg ut?

Den instans som ska besluta om hur utredningen beträffande luktproblemen ska föras vidare är kyrkorådet i Norra Ölands Pastorat. Den 4 mars i år var tre representanter från Växjö stift i Borgholm för att informera om byggnadsprovtagarens rapport och diskutera åtgärder. Men kyrkoledningen i Borgholm nekade då kyrkorådets medlemmar att närvara vid mötet. De skulle få informationen senare genom kyrkorådets ordförande meddelades det. Och de medlemmar från Församlingsrådet i Gärdslösa-Långlöt-Runsten som var kallade till mötet belades med munkavle. Inget från informationen fick yppas. Och ingen fick uttala sig för pressen!

Däremot är jag inte bunden av några sådana förbud, utan allt jag här har återgett har jag tagit reda på genom samtal med byggnadsprovtagaren och med personal på Växjö stift där man inte anser att något bör hållas hemligt för församlingsborna.

Kyrkan är ju också en stor del av hembygden, så därför har vi nu diskuterat den uppkomna situationen i kyrkan vid Långlöts Hembygdsförenings årsmöte och vi är många upprörda församlingsbor.

Vår förhoppning är nu att alla samverkar för en bra och hållbar lösning för framtiden i Långlöts kyrka och ser till att den kan öppnas igen så snart det är möjligt.

Torsdagen den 2 maj blir det en öppen och allmän information i Hemgården Långlöt med medverkande från Växjö stift och kyrkoledningen i Borgholm.

Väl mött där!

AM DAHLSTRÖM MED FLERA FÖRSAMLINGSBOR